

ORGANIZING COOPERATIVE TEACHING TO SUPPORT THIRD GRADE STUDENTS STRUGGLING WITH MATHEMATICS

Hoang Cong Kien¹, Nguyen Thi Thanh Tuyen*²

* Corresponding author
Email: nguyenthithanhtuyen@hvu.edu.vn

¹ Email: hoangcongkien@gmail.com

^{1,2} Hung Vuong University
Nong Trang ward, Viet Tri city,
Phu Tho province, Vietnam

Received: 06/10/2024

Revised: 19/10/2024

Accepted: 27/11/2024

Published: 25/01/2025

Abstract: Students who struggle with learning mathematics often face a range of challenges, from gaps in basic knowledge to psychological and motivational issues. If these challenges are not addressed in a timely manner, they can lead to serious learning difficulties and have long-term effects on personal development and success in life. Cooperative teaching provides struggling students with opportunities to succeed through participation in experiential activities and traditional games, which help improve their academic performance and foster the development of more well-rounded skills. This article presents several strategies for organizing cooperative teaching to support third-grade students experiencing difficulties in mathematics. The identified strategies include organizing group-based experiential activities to assist students with math challenges and using traditional games to reinforce mathematical knowledge. Cooperative teaching not only helps students overcome psychological barriers to learning mathematics, but also creates a positive learning environment that encourages holistic development in both knowledge and skills. The main research methods used in this study include: theoretical research, practical surveys, observation, and case studies.

Keywords: Cooperative teaching, third-grade students, difficulties in learning Mathematics, experiential activities, folk games.

TỔ CHỨC DẠY HỌC HỢP TÁC HỖ TRỢ HỌC SINH LỚP 3 GẶP KHÓ KHĂN TRONG HỌC TOÁN

Hoàng Công Kiên¹, Nguyễn Thị Thanh Tuyền*²

* Tác giả liên hệ
Email: nguyenthithanhtuyen@hvu.edu.vn

¹ Email: hoangcongkien@gmail.com

^{1,2} Trường Đại học Hùng Vương
Phường Nông Trang, thành phố Việt Trì,
tỉnh Phú Thọ, Việt Nam

Nhận bài: 06/10/2024

Chỉnh sửa xong: 19/10/2024

Chấp nhận đăng: 27/11/2024

Xuất bản: 25/01/2025

Tóm tắt: Học sinh gặp khó khăn trong học Toán thường gặp phải một loạt trở ngại, từ kiến thức cơ bản đến tâm lý và động lực học tập. Nếu những khó khăn này không được giải quyết kịp thời có thể dẫn đến các vấn đề học tập nghiêm trọng, về lâu dài ảnh hưởng đến sự phát triển cá nhân và thành công trong cuộc sống. Dạy học hợp tác giúp học sinh gặp khó khăn trong học Toán có cơ hội thành công khi tham gia các hoạt động trải nghiệm và trò chơi dân gian, giúp học sinh cải thiện kết quả học tập và phát triển kỹ năng toàn diện hơn. Bài viết trình bày một số biện pháp tổ chức dạy học hợp tác để hỗ trợ học sinh lớp 3 gặp khó khăn trong môn Toán. Các biện pháp đã xác định bao gồm: Tổ chức hoạt động trải nghiệm có sự hợp tác nhóm để hỗ trợ học sinh gặp khó khăn trong học Toán và khai thác trò chơi dân gian hỗ trợ học sinh củng cố kiến thức Toán. Dạy học hợp tác không chỉ giúp học sinh gặp khó khăn trong môn Toán vượt qua các rào cản tâm lý mà còn tạo ra một môi trường học tập tích cực khuyến khích học sinh phát triển toàn diện về cả kiến thức và kỹ năng. Một số phương pháp nghiên cứu chính được sử dụng trong nghiên cứu này gồm: phương pháp nghiên cứu lý luận, phương pháp khảo sát thực tiễn, phương pháp quan sát và phương pháp nghiên cứu trường hợp.

Từ khóa: Dạy học hợp tác, học sinh lớp 3, khó khăn trong học Toán, hoạt động trải nghiệm, trò chơi dân gian.

1. Đặt vấn đề

Tiểu học là bậc học nền tảng của hệ thống giáo dục quốc dân. Giáo dục tiểu học nhằm giúp cho học sinh hình thành những cơ sở ban đầu cho sự phát triển đúng đắn và lâu dài về mặt đạo đức, trí tuệ, thể chất, thẩm mỹ và các kỹ năng cơ bản để học sinh tiếp tục học trung học cơ sở. Mục tiêu môn Toán ở tiểu học nhằm cung cấp những kiến thức cơ bản ban đầu về số học, các đại lượng thông dụng, một số yếu tố hình học và thống kê đơn giản. Trong đó, môn Toán lớp 3 là giai đoạn quan trọng. Đây là thời điểm học sinh cần hoàn thiện tất cả các kỹ năng cơ bản về Toán học trên tập hợp số tự nhiên cũng như kết thúc giai đoạn làm mẫu và bắt chước. Việc nắm chắc kiến thức và kỹ năng Toán ở lớp 3 sẽ là tiền đề tiếp thu các kiến thức Toán ở các lớp tiếp theo. Nếu học sinh gặp khó khăn trong học tập môn Toán lớp 3 sẽ gặp nhiều trở ngại khi học các khái niệm Toán học phức tạp như phân số và các phép tính nâng cao ở lớp 4 (Nguyễn Thị Thanh Tuyên, 2018).

Học sinh gặp khó khăn trong học Toán thường thiếu tự tin, dễ bị lo lắng, mất động lực học (Ms. Sangeeta Chauhan, 2011). Do đó, cần có sự hỗ trợ đặc biệt từ giáo viên, giúp các em củng cố kiến thức, phát triển kỹ năng Toán học và xây dựng niềm tin trong học tập.

Đã có không ít nghiên cứu trong và ngoài nước quan tâm đến các giải pháp ngăn ngừa, khắc phục học sinh gặp khó khăn trong học Toán. Một trong những xu hướng được quan tâm là nghiên cứu khả năng phòng ngừa tình trạng học sinh gặp khó khăn trong học Toán; Tìm ra các dấu hiệu nhằm phát hiện ra sự tụt lại chú ý đến chức năng phát triển và giáo dục trong dạy học. Các giải pháp khắc phục bằng các tác động sư phạm nhằm nâng cao mức độ nhận thức của học sinh gặp khó khăn trong học Toán được tiếp cận ở nhiều góc độ: Nguyễn Thị Thanh Tuyên (2018) quan tâm đến việc xác định phân loại học sinh gặp khó khăn trong học Toán chú ý đến loại hình trí tuệ nổi trội của mỗi học sinh để từ đó đưa ra biện pháp hỗ trợ phù hợp. Nguyễn Thụy Phương Trâm (2019) quan tâm đến việc hướng dẫn cho học sinh phương pháp học tập tích cực, phù hợp. K Dasaradhi (2016) đưa ra các phương pháp cải thiện khả năng học tập ở người học chậm. Fitri (2017) đã sử dụng truyện tranh như một công cụ hỗ trợ cải thiện thành tích học tập của học sinh học kém.

Dạy học hợp tác nhóm có ý nghĩa quan trọng trong việc hỗ trợ học sinh gặp khó khăn trong học tập, đặc biệt là những học sinh gặp khó khăn trong học Toán. Các nghiên cứu đã chứng minh, học sinh làm việc

theo nhóm thường có cơ hội học hỏi lẫn nhau, chia sẻ ý tưởng và hỗ trợ nhau trong quá trình học tập, từ đó giúp cải thiện kết quả học tập (Johson và cộng sự, 1991). Bên cạnh đó, phương pháp dạy học hợp tác còn giúp học sinh phát triển kỹ năng giao tiếp và xã hội, đồng thời làm giảm sự lo lắng trong học tập (Kagan, S., 1999). Tuy nhiên, đến nay vẫn chưa có nghiên cứu nào chỉ ra một cách chi tiết việc hỗ trợ học sinh gặp khó khăn trong học Toán. Vì vậy, việc tổ chức dạy học hợp tác để hỗ trợ học sinh lớp 3 gặp khó khăn trong học Toán rất cần thiết. Điều này không chỉ giúp các em nắm vững kiến thức và kỹ năng cơ bản mà còn tạo điều kiện để các em tiếp tục phát triển và hoàn thành tốt chương trình học ở những lớp cao hơn. Mặc dù đã có những nghiên cứu đưa ra giải pháp hỗ trợ học sinh gặp khó khăn trong học Toán. Tuy nhiên, việc tổ chức dạy học hợp tác để hỗ trợ học sinh gặp khó khăn trong học Toán vẫn là khoảng trống chưa được tác giả nào đi sâu nghiên cứu.

2. Nội dung nghiên cứu

2.1. Quan niệm về học sinh gặp khó khăn trong học Toán

Có nhiều quan niệm khác nhau về học sinh gặp khó khăn trong học Toán. Trong bài viết này, chúng tôi thống nhất theo quan niệm học sinh gặp khó khăn trong học Toán như sau: "Học sinh gặp khó khăn trong học Toán là những học sinh có khả năng tiếp thu các tri thức Toán học nhưng với mức độ dưới mức trung bình so với các bạn cùng độ tuổi. Để nắm bắt những khái niệm Toán, học sinh gặp khó khăn trong học Toán cần nhiều thời gian hơn, cần số lần lặp lại nhiều hơn; Nếu được phát hiện và hỗ trợ kịp thời của giáo viên thì có thể thành công trong học tập môn Toán. Ở học sinh gặp khó khăn trong học Toán, các kỹ năng mang tính lập luận thường diễn ra chậm, làm cho việc học Toán và nắm bắt, vận dụng những khái niệm mới trở nên khó khăn" (Nguyễn Thị Thanh Tuyên, 2018). Theo quan niệm này, học sinh gặp khó khăn trong học Toán là những học sinh có chỉ số IQ trong giới hạn bình thường, không cần giáo dục đặc biệt. Các yếu tố về sức khỏe, hoàn cảnh khó khăn hay những khiếm khuyết về trí tuệ đều không phải là nguyên nhân của tình trạng khó khăn trong học Toán.

2.2. Đặc điểm học sinh gặp khó khăn trong học Toán

Tổng hợp các nghiên cứu về học sinh gặp khó khăn trong học Toán, chúng tôi xác định được một số đặc điểm đáng chú ý của học sinh gặp khó khăn trong học Toán như sau:

Về trí thông minh: Với đối tượng học sinh gặp khó khăn trong học Toán được mô tả ở mục 2.1 thì những học sinh thiếu năng, chậm phát triển, chỉ số IQ thấp đã được loại trừ. Tuy nhiên, với học sinh gặp khó khăn trong học Toán chỉ số IQ cũng không quá cao mà nằm trong mức từ 70-89. Đó là mức chỉ số thông minh khiến các em gặp khó khăn trong việc hiểu và xử lý các khái niệm trừu tượng, ngôn ngữ và số học (Ms. Sangeeta Chauhan, 2011; Karen Mackay, 2001; Don Eastmead, 2004).

Về khả năng ghi nhớ: Học sinh gặp khó khăn trong học Toán thường có trí nhớ ngắn hạn kém làm cho việc ghi nhớ và áp dụng kiến thức đã học trở nên khó khăn hơn. Điều này dẫn đến việc các em thường nhanh quên kiến thức đã học (Ms. Sangeeta Chauhan, 2011).

Về khả năng tập trung và chú ý: Học sinh gặp khó khăn trong học Toán có khả năng tập trung ngắn, dễ bị phân tán. Do đó, cần chia nhỏ nhiệm vụ và tạo hứng thú để duy trì sự chú ý của các em (Nancy Jane Baucum, 1967).

Việc thể hiện ý tưởng: Học sinh gặp khó khăn trong học Toán thường khó khăn trong việc tìm và kết hợp từ ngữ để diễn đạt ý tưởng của mình. Điều này khiến các em hạn chế khả năng giao tiếp và giải quyết vấn đề Toán học (Ms. Sangeeta Chauhan, 2011).

Sự tự tin: Những thất bại trong học tập và sự từ chối từ bạn bè dẫn đến sự tự tin thấp, cảm giác không đủ khả năng, ở mức độ nặng nhiều học sinh mắc các rối loạn tâm lí (Ms. Sangeeta Chauhan, 2011; Don Eastmead, 2004).

Sự hỗ trợ: Học sinh gặp khó khăn trong học Toán cần sự chú ý đặc biệt từ giáo viên để có thể theo kịp bài học. Điều này đòi hỏi giáo viên phải thiết kế bài dạy phù hợp với khả năng và nhu cầu của học sinh. Bên cạnh đó, học sinh gặp khó khăn trong học Toán cần những phương pháp giảng dạy đặc biệt như tăng cường việc sử dụng hình ảnh, minh họa, tăng cường trải nghiệm tương tác, duy trì hứng thú học tập (Nancy Jane Baucum, 1967).

Từ các đặc điểm trên cho thấy, học sinh gặp khó khăn trong học Toán cần sự hỗ trợ liên tục từ giáo viên với các phương pháp giảng dạy thích hợp. Vì thế, chúng tôi định hướng các biện pháp hỗ trợ cần tập trung vào các trải nghiệm thực tế và sử dụng trò chơi Toán học giúp các em duy trì hứng thú học tập, tăng cơ hội thành công, tạo dựng niềm tin trong học Toán.

2.3. Dạy học hợp tác và vai trò của dạy học hợp tác trong việc hỗ trợ học sinh gặp khó khăn trong học Toán

Có nhiều định nghĩa khác nhau về dạy học hợp tác, trong bài viết này chúng tôi thống nhất với quan điểm sau: Dạy học hợp tác là một chiến lược dạy học tích cực, trong đó các thành viên tham gia hoạt động và học tập cùng nhau trong những nhóm nhỏ (Mỗi nhóm bao gồm các thành viên có trình độ và khả năng khác nhau) nhằm mục đích phát triển sự hiểu biết và chiếm lĩnh một nội dung học tập nào đó (Hoàng Công Kiên, 2013).

Vai trò của dạy học hợp tác đối với việc hỗ trợ học sinh gặp khó khăn trong học Toán.

Dạy học hợp tác có ý nghĩa quan trọng trong việc hỗ trợ học sinh gặp khó khăn trong học Toán:

Tăng cường tương tác và trao đổi ý kiến: Học sinh gặp khó khăn trong học Toán thường gặp khó khăn khi tiếp cận kiến thức một cách độc lập. Qua việc hợp tác nhóm, các em có thể trao đổi với bạn bè, được hướng dẫn và nhận sự hỗ trợ từ những học sinh khá hơn, giúp các em hiểu bài nhanh hơn.

Phát triển kĩ năng giao tiếp và làm việc nhóm: Khi làm việc trong nhóm, học sinh gặp khó khăn trong học Toán được rèn luyện kĩ năng giao tiếp, lắng nghe, từ đó tự tin thể hiện ý kiến.

Tạo ra môi trường học tập tích cực: Hoạt động hợp tác nhóm góp phần tạo ra môi trường học tập tích cực. Khi học sinh làm việc nhóm các em sẽ cảm thấy có trách nhiệm với thành công chung của nhóm, các em có thể hỗ trợ lẫn nhau, giúp nhau giải đáp thắc mắc.

Tăng cường sự tự tin: Khi tham gia hoạt động nhóm học sinh gặp khó khăn trong học Toán cảm thấy an toàn, tự tin hơn nhờ sự trợ giúp của các bạn cùng nhóm.

Như vậy, việc tổ chức dạy học hợp tác nhóm có ý nghĩa quan trọng trong việc giúp đỡ học sinh gặp khó khăn trong học Toán. Việc tổ chức dạy học hợp tác nhóm không những giúp học sinh gặp khó khăn trong học Toán cải thiện mức độ nhận thức về Toán mà còn giúp các em cải thiện một số kĩ năng cần thiết để thành công trong học Toán.

2.4. Biện pháp tổ chức hoạt động hợp tác hỗ trợ học sinh lớp 3 gặp khó khăn trong học Toán

Biện pháp 1: Tổ chức hoạt động trải nghiệm có sự hợp tác nhóm để hỗ trợ học sinh gặp khó khăn trong học Toán

Ý nghĩa của biện pháp: Hoạt động trải nghiệm mang lại một môi trường học tập sôi động và tích cực, cho

phép học sinh tham gia vào các hoạt động khám phá và thử nghiệm. Khi học sinh được trải nghiệm thực tế, các em không chỉ hiểu rõ hơn về bản chất của Toán học mà còn thấy được giá trị thực tiễn của nó. Đối với những học sinh gặp khó khăn trong học Toán, việc tham gia vào các hoạt động trải nghiệm giúp các em có thêm cơ hội thành công, khẳng định bản thân trong nhóm, từ đó giúp các em vượt qua những rào cản tâm lý tiêu cực và tăng cường sự tự tin trong học tập.

Mục tiêu của biện pháp: Giúp giáo viên thấy rõ sự khác biệt giữa hoạt động trải nghiệm thông thường với hoạt động trải nghiệm có sự hợp tác nhóm để hỗ trợ học sinh gặp khó khăn trong học Toán. Từ đó, giáo viên xác định rõ các bước hỗ trợ học sinh gặp khó khăn trong học Toán thông qua các hoạt động trải nghiệm Toán học.

Cách thức thực hiện:

Bước 1. Xác định đối tượng, mục tiêu trải nghiệm: Để việc hỗ trợ học sinh gặp khó khăn trong học Toán được hiệu quả, việc đầu tiên cần xác định đúng đối tượng cần hỗ trợ. Xác định đặc điểm nhận thức, đặc điểm tính cách, vốn kinh nghiệm về Toán, từ đó xác định mục tiêu hoạt động trải nghiệm. Việc xác định mục tiêu cần làm rõ giúp học sinh gặp khó khăn trong học Toán củng cố kiến thức nào hay khám phá để hiểu rõ khái niệm Toán học nào.

Bước 2. Lựa chọn nội dung: Học sinh gặp khó khăn trong học Toán lớp 3 thường nhầm lẫn trong nhận diện các khái niệm hình, đo lường, các kĩ năng tính Toán cơ bản. Khi thiết kế hoạt động trải nghiệm giáo viên cần xác định mục tiêu giúp học sinh củng cố hoặc nắm rõ khái niệm nào để từ đó lựa chọn nội dung trải nghiệm phù hợp.

Bước 3. Lựa chọn hình thức hợp tác nhóm: Đây là bước vô cùng quan trọng, giáo viên cần dựa trên đặc điểm tính cách và đặc điểm nhận thức của học sinh gặp khó khăn trong học Toán để lựa chọn nhóm hỗ trợ phù hợp. Thông thường, sẽ chọn một bạn học tốt hợp tính cách bạn học sinh gặp khó khăn trong học Toán để theo dõi, kèm cặp và hỗ trợ.

Bước 4. Thiết kế hoạt động: Sau khi lựa chọn nội dung trải nghiệm, giáo viên thiết kế các hoạt động để làm rõ mục tiêu hoạt động, nội dung hoạt động và cách thức tổ chức hoạt động. Có thể đưa ra các lưu ý trong tổ chức hoạt động nhóm để hỗ trợ học sinh gặp khó khăn trong học Toán trong từng pha của hoạt động. Giáo viên có thể thiết kế chuỗi các hoạt động cho học sinh trải nghiệm theo các giai đoạn của quy trình trải nghiệm David Kolb.

Bước 5. Đánh giá: Sau khi kết thúc hoạt động trải

nghiệm giáo viên cần đánh giá hiệu quả của hoạt động trải nghiệm thông qua mức độ nhận thức và mức độ tích cực hoặc hứng thú của học sinh gặp khó khăn trong học Toán.

- Minh họa tổ chức nhóm hợp tác trong hoạt động trải nghiệm hỗ trợ học sinh gặp khó khăn trong học Toán tại lớp 3B Trường Tiểu học Minh Nông, thành phố Việt Trì, tỉnh Phú Thọ.

Bước 1: Xác định đối tượng, mục tiêu trải nghiệm.

Theo mô tả ban đầu của giáo viên dạy Toán lớp 3B Trường Tiểu học Minh Nông năm học 2023-2024, có 5/38 học sinh gặp khó khăn trong học Toán. Đó là những học sinh không tích cực trong học tập, mãi chơi, không chịu tham gia các nhiệm vụ học tập trong giờ học Toán, ít hoàn thành bài tập về nhà. Tuy nhiên, để đảm bảo không nhầm lẫn với đối tượng học sinh khuyết tật cần hỗ trợ đặc biệt, chúng tôi tiến hành kiểm tra IQ các em học sinh này bằng bài kiểm tra IQ dành cho trẻ em https://psycho-test.org/vi/type/iq_tests.html. Kết quả kiểm tra 5 học sinh đều đạt mức IQ trung bình theo độ tuổi. Như vậy, các học sinh này là những học sinh gặp khó khăn trong học Toán nhưng không phải học sinh thiếu năng lực trí tuệ, không cần giáo dục đặc biệt. Theo Nancy Jane Baucum (1967), những học sinh này thường gặp khó khăn trong việc nắm bắt kiến thức trừu tượng và thiếu hứng thú học tập do khả năng tiếp thu chậm hơn so với bạn bè cùng trang lứa. Chúng tôi tiếp tục tiến hành kiểm tra mức độ nhận thức về Toán thông qua bài khảo sát nhanh cho một số kết quả cần quan tâm như sau: học sinh chưa thành thạo việc tính cộng và trừ có nhớ, nhầm lẫn giữa các hình chữ nhật, hình vuông. Chúng tôi tổ chức hoạt động trải nghiệm có sự hợp tác nhóm để hỗ trợ học sinh gặp khó khăn trong học Toán với mục tiêu: Giúp học sinh gặp khó khăn trong học Toán hiểu và nhớ công thức tính chu vi hình chữ nhật và chu vi hình vuông.

Bước 2: Lựa chọn nội dung trải nghiệm thuộc tiết 2 của bài học “Chu vi hình tam giác, hình tứ giác, hình chữ nhật, hình vuông” (Hà Huy Khoái và cộng sự, 2022).

Bước 3: Lựa chọn hình thức hợp tác nhóm.

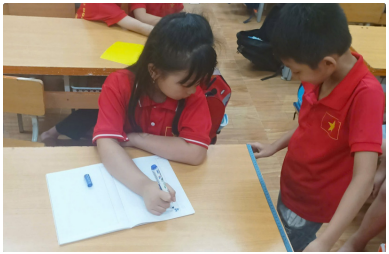
Giáo viên chia lớp thành 5 nhóm, mỗi nhóm 5-6 học sinh. Trong đó, mỗi nhóm sẽ có ít nhất 1 học sinh gặp khó khăn trong học Toán. Cũng trong mỗi nhóm sẽ phân công 1-2 học sinh học tốt, nhanh nhẹn, hòa đồng để luôn quan sát hỗ trợ học sinh gặp khó khăn trong học Toán.

Bước 4: Thiết kế hoạt động (xem Bảng 1).

Bước 5: Đánh giá.

Sau chuỗi hoạt động trải nghiệm trên, chúng tôi

Bảng 1: Tổ chức thực hiện các hoạt động

Mục tiêu, nội dung hoạt động	Tổ chức thực hiện	Lưu ý trong kĩ thuật hợp tác
<p>1. Trải nghiệm ghi nhớ đặc điểm hình <i>Mục tiêu:</i> Tạo không khí vui vẻ, giúp học sinh nhận diện phân biệt được hình vuông và hình chữ nhật. <i>Nội dung:</i> Học sinh được yêu cầu ghép các thanh giấy màu decal (có thể thay bằng thanh gỗ hoặc thanh nhựa) thành hình chữ nhật và hình vuông trên giấy ô li (chọn nền giấy ô li để học sinh dễ dàng dán 1 cạnh của hình trên 1 đường thẳng).</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Giáo viên phát cho mỗi nhóm một bộ mảnh ghép gồm các thanh giấy màu decal giáo viên lưu ý trong việc chuẩn bị độ dài các thanh ghép là các giá trị nguyên. - Giáo viên tạo ra cuộc thi ghép hình nhanh giữa các nhóm. Trong thời gian 2 phút nhóm nào ghép được nhiều hình nhất. Điều kiện mỗi học sinh trong nhóm phải ghép được ít nhất 1 hình vuông, 1 hình chữ nhật. - Học sinh nhanh chóng ghép đúng hình vuông và hình chữ nhật. - Sau khi ghép xong, giáo viên yêu cầu học sinh các nhóm nêu đặc điểm hình vuông, hình chữ nhật và trình bày cách ghép hình nhanh nhất. 	<p>Lưu ý: Trong hoạt động này bạn học tốt sẽ quan sát, hướng dẫn bạn gặp khó khăn trong học Toán cách nhận diện và ghép các thanh giấy màu decal thành các hình vuông và hình chữ nhật.</p>
<p>2. Trải nghiệm hình thành công thức tính chu vi hình vuông, hình chữ nhật <i>Mục tiêu:</i> Giúp học sinh nhớ công thức tính chu vi hình vuông và hình chữ nhật. <i>Nội dung:</i> Học sinh được yêu cầu đo và tính độ dài tổng các cạnh của các hình vuông, hình chữ nhật vừa ghép được ở trên.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Giáo viên yêu cầu học sinh đo các cạnh và chu vi các hình vuông, hình chữ nhật mà nhóm vừa ghép được ở hoạt động trên. - Sau khi học sinh tính được chu vi tất cả các hình đã ghép được, giáo viên đặt câu hỏi “Làm thế nào để tính chu vi của hình vuông mà không phải dùng thước đo tất cả các cạnh?”. “Làm thế nào để tính chu vi của hình chữ nhật mà không phải dùng thước đo tất cả các cạnh?” - Sau phản hồi của học sinh giáo viên giới thiệu công thức tính chu vi của hình vuông, hình chữ nhật. 	<p>Lưu ý: Trong hoạt động này học sinh tốt hướng dẫn học sinh gặp khó khăn trong học Toán đo cạnh của hình rồi tính chu vi theo công thức.</p>
<p>3. Trải nghiệm vận dụng thực tế <i>Mục tiêu:</i> Giúp học sinh nhớ công thức và vận dụng được công thức trong làm bài tập và ứng dụng trong thực tiễn. <i>Nội dung:</i> Học sinh được trải nghiệm thực tế tính chu vi của bàn học, bảng, lớp học.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Giáo viên yêu cầu các nhóm trải nghiệm tính chu vi mặt bàn, mặt ghế, chu vi sàn lớp học (các đơn vị đo làm tròn centimet đối với các cạnh của mặt bàn, mặt ghế và làm tròn mét đối với chiều dài lớp học). - Học sinh thực hiện nhiệm vụ có thể phân nhỏ yêu cầu, cứ 2 cặp học sinh đo, ghi kết quả, tính chu vi của một vật. Nhóm tổng hợp kết quả vào phiếu chung. - Sau khi đo xong các nhóm công bố kết quả tính được theo phiếu học tập, đối chiếu kết quả với nhau. 	<p>- Học sinh học tốt cho học sinh gặp khó khăn trong học Toán trong học Toán thực hành đo, quan sát cách đo và hướng dẫn cách làm tròn kết quả đo để áp dụng công thức và thực hiện phép tính.</p>

cho học sinh ôn luyện kiến thức bằng các trò chơi học tập. Nhận định bằng quan sát và kết quả thực hiện nhiệm vụ, chúng tôi nhận thấy 5 bạn học sinh gặp khó khăn trong học Toán đều vui vẻ, tự tin tham gia hoạt động trải nghiệm và trò chơi. 5/5 học sinh đều nhận diện đúng hình và tính được chu vi của hình

vuông, hình chữ nhật. Điều đó cho thấy, hoạt động trải nghiệm đưa ra là phù hợp, sự hỗ trợ của nhóm hợp tác hỗ trợ học sinh gặp khó khăn trong học Toán đã mang lại hiệu quả.

Biện pháp 2: Khai thác trò chơi dân gian hỗ trợ học sinh củng cố kiến thức Toán.

Ý nghĩa của biện pháp: Trò chơi dân gian không chỉ là phương tiện học tập giúp tăng cường hứng thú, niềm vui mà còn giúp học sinh tiếp cận với văn hóa truyền thống, tạo cảm giác gần gũi thân thuộc, từ đó giúp các em dễ dàng tiếp thu kiến thức Toán học và thấy được ý nghĩa Toán học trong cuộc sống.

Mục tiêu của biện pháp: Giúp giáo viên xác định rõ các bước khai thác trò chơi dân gian trong hỗ trợ học sinh gặp khó khăn trong học Toán lớp 3.

Cách thức tiến hành:

Bước 1: Xác định kiến thức Toán cần củng cố, khắc sâu cho học sinh gặp khó khăn trong học Toán.

Bước 2: Tìm kiếm và lựa chọn trò chơi dân gian phù hợp.

Bước 3: Xây dựng luật chơi và tổ chức trò chơi: Giáo viên cần làm rõ và đơn giản hóa luật chơi để đảm bảo tất cả học sinh, đặc biệt là những em gặp khó khăn trong học Toán, có thể tham gia một cách hiệu quả. Luật chơi nên nhấn mạnh vào khía cạnh Toán học mà học sinh cần học hỏi. Việc tổ chức cần tạo không khí vui vẻ, khuyến khích sự tham gia tích cực của tất cả học sinh. Trong quá trình này, giáo viên cần quan sát và hỗ trợ những học sinh gặp khó khăn, đảm bảo các em nắm bắt được kiến thức thông qua trò chơi.

Ví dụ: Tiếp tục việc hỗ trợ 5 bạn học sinh gặp khó khăn trong học Toán ở lớp 3B Trường Tiểu học Minh Nông trong bài học trên. Sau khi học sinh được tham gia chuỗi hoạt động trải nghiệm, chúng tôi tổ chức trò chơi giúp học sinh khắc sâu kiến thức.

Bước 1: Chúng tôi tổ chức trò chơi giúp học sinh khắc sâu kiến thức về cách tính chu vi của hình vuông, hình chữ nhật.

Bước 2: Tìm kiếm và lựa chọn trò chơi dân gian phù hợp: Để giúp học sinh nhớ công thức tính chu vi của hình vuông hình chữ nhật có thể tổ chức nhiều trò chơi khác nhau, chẳng hạn: Trò chơi về đúng nhà: (Luật chơi: Giáo viên phát cho mỗi học sinh một mảnh giấy vẽ hình và kích thước các cạnh. Học sinh cần tính chu vi và tìm ngôi nhà có số là chu vi vừa tìm được); Trò chơi truyền tin: (Luật chơi: Bắt đầu từ một học sinh vẽ một hình cho số đo cạnh rồi truyền tin cho người khác, người tiếp theo tính chu vi của hình rồi lại vẽ một hình cho số đo cạnh rồi truyền tin tiếp, cứ tiếp tục truyền tin như vậy cho đến người cuối cùng. Nhóm thắng cuộc là nhóm truyền tin nhanh nhất); Trò chơi kéo co; trò chơi rồng rắn lên mây... các trò chơi giáo viên đều thiết kế được luật chơi để củng cố kiến thức Toán. Tuy nhiên, mỗi trò

chơi và luật chơi đưa ra đều có ưu điểm và hạn chế nhất định. Để mang lại hiệu quả hơn trong việc hỗ trợ học sinh gặp khó khăn trong học Toán trong bài học này chúng tôi lựa chọn trò chơi “Bịt mắt bắt dê” và luật chơi như sau:

Bước 3: Xây dựng luật chơi và tổ chức trò chơi

- Chọn một số học sinh gặp khó khăn trong học Toán để bịt mắt. Các bạn trong lớp đứng xung quanh thành vòng tròn.

- Các bạn trong vòng tròn vừa đi vừa nắm tay nhau và cùng hô “Bắt dê bắt dê”.

- Các bạn bị bịt mắt đi trong vòng bắt một người và hỏi “Dê này ở chuồng nào”.

- Bạn bị bắt nói về hình dạng chuồng dê và kích thước. Chẳng hạn nói “Dê này ở chuồng hình vuông có cạnh 4 mét”.

+ Bạn bị bịt mắt nói đúng chu vi của chuồng thì sẽ bắt được Dê. Chẳng hạn, bạn bị bịt mắt nói “Bắt được con Dê ở chuồng có chu vi là 16m”. Nếu nói đúng thì người bị bắt đổi vai trò là người bị bịt mắt và tiếp tục quy trình chơi. Lưu ý: Để phù hợp với mức độ học sinh gặp khó khăn trong học Toán giáo viên cần đưa thêm các yêu cầu cho các bạn trong nhóm khi đọc kích thước chuồng của dê. Đơn vị đo kích thước chuồng dê là đơn vị mét. Người đọc chỉ được đọc kích thước chuồng là số tự nhiên trong phạm vi 10 để học sinh gặp khó khăn trong học Toán dễ dàng tính Toán.

Hình 1: Học sinh chơi “Bịt mắt bắt dê”

3. Kết luận

Học sinh gặp khó khăn trong học Toán thường phải đối mặt với nhiều thách thức, từ khả năng tập trung, trí nhớ kém đến sự thiếu tự tin và lo lắng trong học tập. Những khó khăn này nếu không được can thiệp và hỗ trợ kịp thời sẽ dẫn đến những trở ngại lớn hơn khi các em học các khái niệm Toán học

phức tạp ở các lớp cao hơn. Bài viết đề xuất hai biện pháp tổ chức dạy học hợp tác, sử dụng các hoạt động trải nghiệm và trò chơi dân gian để hỗ trợ học sinh vượt qua những khó khăn tâm lí. Các biện pháp này

không chỉ giúp học sinh nắm bắt và khắc sâu kiến thức Toán học mà còn góp phần phát triển kĩ năng xã hội, tăng cường sự tự tin và hứng thú học tập cho học sinh gặp khó khăn trong học Toán.

Tài liệu tham khảo

- Don Eastmead. (2004). *What is a Slow Learner?*, www.memphisneurology.com.
- Fitri Dwi Arinii, Abdul Salim Choiri, Sunardi. (2017). The Use of comic as a learning aid to improve learning interest of slow learner student, *European Journal of Special Education Research*, Volume 2.
- Hà Huy Khoái và cộng sự. (2022). *Toán 3*, NXB Giáo dục Việt Nam.
- Hoàng Công Kiên. (2013). *Vận dụng phương pháp dạy học hợp tác trong môn Toán ở tiểu học*, Luận án Tiến sĩ Khoa học Giáo dục, Trường Đại học Sư phạm Hà Nội.
- Johnson, D.W., & Johnson, R.T. (1991). *Learning Together and Alone: Cooperative, Competitive, and Individualistic (3 rd Edition)*, Englewood Cliffs, NJ: Prentice Hall.
- K. Dasaradhi. (2016). *30 Methods to Improve Learning Capability in Slow Learners*, *International Journal of English Language, Literature and Humanities*, Volume IV Issue II, February, 2016
- Karen Mackay. (2001). *SPELD Education Advisor published in the SPELD SA SPRING*, newsletter.
- Kagan, S. (1999). *Dimensions of cooperative classroom structures*, In Slavin, R.E. et al (Eds.). *Learning to Cooperate, Cooperating to Learning*. New York: Plenum press.
- Ms. Sangeeta Chauhan. (2011). *Slow learners: Their psychology and educational programmes*, ZENITH, International journal of Multidisciplinary Research. Vol. 1. issue 8.
- Nancy Jane Baucum. (1967). *A study of slow learners with special emphasis in the field of secondary mathematics*, A Thesis in education.
- Nguyễn Thị Thanh Tuyên. (2018). *Dạy học theo hướng hỗ trợ học sinh lớp 4 gặp khó khăn trong học Toán*, Luận án Tiến sĩ Khoa học Giáo dục, Trường Đại học Sư phạm Hà Nội 2.
- Nguyễn Thụy Phương Trâm. (2019). *Các biện pháp giúp đỡ học sinh yếu kém môn Toán lớp 10 trung học phổ thông*, Luận án Tiến sĩ, Viện Khoa học Giáo dục Việt Nam.